

چهل و هفتمین دوره مسابقات قرآن کریم جمهوری اسلامی ایران

یادواره سید شهیدای خدمت و بهرامان شهیدش

((نخستین معارفی - مرحله شهرستانی))

دفترچه سوالات رشته معارف قرآن کریم (شیعه)

شامل: ۵۰ سؤال ۴ گزینه ای

زمان برگزاری آزمون: ۶۰ دقیقه

تذکرات مهم:

- * پیش از پاسخ گویی به سوالات، حتماً مشخصات خود را بر روی پاسخنامه بنویسید.
- * به مدت زمان معین شده جهت پاسخ گویی به سوالات توجه داشته باشید.
- * آزمون دارای امتیاز منفی بوده و به ازای هر سه پاسخ نادرست، یک پاسخ درست حذف خواهد شد.
- * در پایان آزمون، سوالات را به همراه پاسخنامه تحویل مراقبین آزمون دهید.

- ۱- طبق روایت پیامبر، «پاداش کسی که سوره احزاب را تلاوت کند و به خانواده‌اش تعلیم دهد»، چیست؟
 الف) در امان بودن از عذاب قبر
 ب) همجواری با رسول اکرم(ص) در قیامت
 ج) دوری از عذاب جهنم
 د) قرار گرفتن در بالاترین درجه بهشت
- ۲- سرآغاز محتوایی سوره احزاب چیست؟
 الف) اشاره به تعدادی از خرافات زمان جاهلیت
 ب) دعوت پیامبر(ص) به مبارزه همه‌جانبه با کافران و منافقان و برخورد عاطفی با مسلمانان
 ج) دعوت پیامبر(ص) به اطاعت از خدا و ترک تبعیت از کافران و پیشنهادهای منافقان
 د) اشاره به مسئله معاد و امانتداری انسان
- ۳- موضوعی که علمای کلام آن را پایه تلاش برای امری اساسی ذکر کرده‌اند و شاخه‌ای از تقواست، کدام موضوع و پایه برای چه امری می‌باشد؟
 الف) دفع ضرر محتمل - اعتقاد به معاد
 ب) دفع ضرر محتمل - معرفت الله
 ج) انگیزه بهره‌مندی از آیات الهی - معرفت الله
 د) انگیزه بهره‌مندی از آیات الهی - اعتقاد به معاد
- ۴- دستورات ذکر شده در آیات ابتدایی سوره مبارکه احزاب «یا ایُّهَا النَّبِیُّ... خَبِراً»، خطاب به پیامبر اکرم(ص) نشانگر چیست؟
 الف) توجه دادن به علم گسترده الهی
 ب) برانگیختن اهتمام مؤمنان
 ج) تأکید بر انجام وظایف و درسی برای مؤمنان
 د) توجه دادن ایشان به نداشتن ترک اولی
- ۵- روایت «لَا یَجْتَمِعُ حُبُّنَا وَحُبُّ عَدُوِّنَا...» با کدام گزینه، تناسب بیشتری دارد؟
 الف) مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِّنْ قَلْبَیْنِ فِیْ جَوْفِهِ
 ب) إِنَّ اللَّهَ یُحِبُّ الْمُحْسِنِیْنَ
 ج) إِنَّ اللَّهَ یُحِبُّ التَّوَّابِیْنَ وَیُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِیْنَ
 د) فَإِنَّ اللَّهَ یُحِبُّ الْمُتَّقِیْنَ
- ۶- بر اساس کدامیک از موارد زیر درباره «ظهار» جنایت بار بودن این عمل روشن‌تر می‌شود؟
 الف) پس ازظهار، رابطه عاطفی زن و مرد از بین می‌رفت.
 ب) باظهار، مرد و زن به طور کامل از هم جدا می‌شدند.
 ج) باظهار و جاری کردن صیغه طلاق، مرد و زن از یکدیگر جدا می‌شدند.
 د)ظهار، زن را در باتکلیفی مطلق قرار می‌داد.
- ۷- «سخن حق» به چه سخنی اطلاق می‌شود؟
 الف) نباید خلاف واقعیتی که انسان به آن تمایل دارد، باشد.
 ب) با اعتقاد شخص مطابق باشد و جنبه عملی پیدا کند.
 ج) با تمام وجود بر زبان جاری شود و ابهامی در آن نباشد.
 د) با واقعیت عینی تطبیق کند یا اگر مطلب قراردادی هست، هماهنگ با مصالح همه اطراف قضیه باشد.
- ۸- در عبارت «وَلَٰكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ» کلمه «ما» از چه نوعی و دارای چه جایگاهی است؟
 الف) موصول و مبتدایی که خبرش محذوف است.
 ب) موصول و خبری که مبتدایش محذوف است.
 ج) مصدری و مبتدایی که خبرش محذوف است.
 د) مصدری و خبری که مبتدایش محذوف است.
- ۹- معنای صحیح حدیث «لَا یُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّىٰ یَكُونَ هَوَاهُ تَبِعاً لِّمَا جِئْتُ بِهِ» کدام است؟
 الف) یکایک شما به من ایمان نمی‌آورید مگر این که از تبعیت هوای نفس خود دست بردارید.
 ب) هیچ یک از شما به حقیقت ایمان نمی‌رسد مگر زمانی که خواست او تابع آنچه من از سوی خدا آورده‌ام باشد.
 ج) هیچ کدام از شما نمی‌توانید مومن شوید جز این که از تبعیت وحی الهی سرپیچی نکنید.
 د) هیچ یک از شما نمی‌تواند به حقیقت ایمان برسد جز این که هوای نفس خود را کنار بگذارد.
- ۱۰- اینکه همسران پیامبر به منزله مادر برای همه مؤمنان محسوب می‌شوند تأثیر این ارتباط و پیوند معنوی چیست؟
 الف) حرمت ازدواج با ایشان و ارث بردن
 ب) حفظ احترام و حرمت ازدواج با ایشان
 ج) ارث بردن و حرمت ازدواج با دخترانشان
 د) حرمت ازدواج با دخترانشان و حفظ احترام
- ۱۱- مصداق روشن عبارت «إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا إِلَیَّ أُولَیَّاءَکُمْ مَّعْرُوفًا» چیست؟
 الف) احکام مربوط به ارتباطات خویشاوندی
 ب) حکم اصل وصیت برای تمام اموال
 ج) حکم وصیت درباره یک سوم اموال
 د) احکام مربوط به ارتباطات مالی و اقتصادی
- ۱۲- واژه «میثاق» به چه معناست؟
 الف) پیمان بزرگ و محکم
 ب) پیمان مؤکد توأم با سوگند و عهد
 ج) پیمان با دشمنان جنگی
 د) پیمان با دوستان هم پیمان

۱۳- منظور از «سؤال کردن از صدق صادقین» چیست؟

الف) این که آیا باز هم در برخورد با منافقان درست عمل می کنند یا خیر؟

ب) این که آیا در برخورد با دیگر مؤمنان صادقانه برخورد می کنند یا خیر؟

ج) این که در اعتقاداتشان چگونه تثبیت می شوند؟

د) این که در اعمالشان اخلاص نیت و صدق ادعایشان را به ثبوت می رسانند یا خیر؟

۱۴- جرقه های جنگ احزاب از سوی کدام گروه آغاز شد؟

الف) گروهی از یهود بنی نضیر ب) گروهی از یهود بنی قریظه ج) گروهی از قریش د) قبیله های غطفان و بنی اسد

۱۵- منظور از «جُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا» در آیه «فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا» چه کسانی هستند؟

الف) قبایل پراکنده ای نظیر بنی اشجع و بنی مره

ب) تمام اهل مدینه

ج) مسلمانان پراکنده در شبه جزیره عرب

د) فرشتگان

۱۶- مفهوم «رَاغَتِ الْأَبْصَرُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ» در کدام گزینه به درستی آمده است؟

الف) چشمان نابینا شود و قلب ها از جای خود در بدن جابجا شوند.

ب) چشمان به یک سمت، منحرف و روی نقطه معینی خیره شود و جان ها به لب برسد.

ج) چشمان تیزبین شده و همه چیز را ببیند و جان ها به سر آید.

د) چشمان شبیه افراد احوال شود و قلب ها دچار سکنه لحظه ای شود.

۱۷- چه کسانی در ماجرای جنگ احزاب، وعده های خدا و پیامبرش را دروغین خواندند؟

الف) قریشیان ب) یهودیان ج) منافقان و بیمار دلان د) گروهی از مکیان

۱۸- واژه «عَوْرَةٌ» در آیه «وَيَسْتَعِذُّنَ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ اللَّيْلِ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ» چه مفهومی دارد؟

الف) دره ها و کوه های اطراف شهر

ب) خانه های بدون در و دیوار مطمئن

ج) خانه های با دیوار کوتاه

د) جنگل های وسیع و خالی از انسان

۱۹- «يَثْرِبُ» در اصل از و به معنای است.

الف) یثر - دشمنی ورزیدن ب) یثر - سخت گیری کردن ج) ثرب - ملامت کردن د) ثرب - کوتاهی کردن

۲۰- کدام تفسیر برای «فِتْنَةٌ» در آیه «وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِمْ مِنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُلِیُوا الْفِتْنَةَ لَأَنزَلْنَاهَا» با توجه به مجموع دلایل به نظر اکثر

مفسران مناسب تر می باشد؟

الف) نپذیرفتن معاد ب) جنگ ضد مسلمانان ج) نبرد با هر دشمنی د) شرک و کفر

۲۱- آیه «قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ الْفَرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ أَوِ الْقَتْلِ» در معنا و مفهوم، شبیه کدام آیه است؟

الف) وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنْ اقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ أَوْ اقْتُلُوا مِنْ دِیَرِكُمْ مَا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِّنْهُمْ

ب) قُلْ لَوْ كُنْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَى مَضَاجِعِهِمْ

ج) فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشِيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشِيَةً

د) قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ إِلَيْنَا

۲۲- در عبارت «أَشِحَّةٌ عَلَيْكُمْ» واژه «أَشِحَّةٌ» از چه ماده ای، به چه معنایی و نقش آن کدام است؟

الف) شحیح، بخل، مفعول مطلق ب) شحیح، بخل زیاد، مفعول له

ج) شح، بخل توأم با حرص، حال د) شح، حرص و حسد، تمییز

۲۳- واژه «أُسُوءَ» در اصل چه مفهومی دارد؟

الف) تآسی کردن و اقتدا نمودن ب) صراط مستقیم ج) پیشوا د) اقتدا داشتن در شرایط خاص

۲۴- در معنای واژه «نَحْبُ» کدام گزینه ذکر نشده است؟

الف) سوگند ب) نذر ج) مرگ د) گریه با صدای بلند

۲۵- «گروهی که بیرون از صحنه نشسته بودند و هنگام برخورد با سربازان پیامبر(ص) می گفتند: به سراغ ما بیاوید و خود را از این معرکه بیرون بکشید» در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) وَأُورِثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَمْ تَطْفَوْهَا
(ب) وَإِنْ يَأْتِ الْأَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوْ أَنَّهُمْ بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ أَنْبَائِكُمْ
(ج) قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ إِلَيْنَا
(د) وَأَذْكُرَنَّ مَا يُنْتَلَى فِي بُيُوتِكُمْ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ

۲۶- کدام گزینه جزء ویژگی های «مُعَوِّقِينَ» به شمار نمی آید؟

- (الف) در لحظات طوفانی و بحرانی، از شدت ترس خود را به کلی می باختند.
(ب) به هنگام پیروزی، خود را وارث همه افتخارات می پنداشتند.
(ج) در عین این که اهل ایثار نبودند ولی احترام مؤمنان را رعایت می کردند.
(د) فقط به مقدار کم، اهل جنگ بودند.

۲۷- آیه «لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِنْ شَاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ» چه چیزی را بیان می دارد؟

- (الف) نتیجه توجه مؤمنان به عملکردشان
(ب) نتیجه و هدف نهایی عملکردهای مؤمنان و منافقان
(ج) بیان نقص منافقان در اعتقاداتشان
(د) بیان تقابل مؤمنان و منافقان در اعتقاداتشان

۲۸- کدام معنا برای واژه «خَيْر» در آیه «وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا» با توجه به تفسیر نمونه ذکر نشده است؟

- (الف) به دست آوردن غنایم جنگی
(ب) به دست آوردن مال
(ج) رفتن از مدینه
(د) پیروزی در جنگ

۲۹- به چه علت خواهر عمرو بن عبدود، حضرت علی(ع) را در جنگ احزاب بزرگوار خطاب نمود؟

- (الف) آن حضرت، سر عمرو را از بدن جدا نکرده بود.
(ب) آن حضرت، بدن عمرو را مثله نکرده بود.
(ج) آن حضرت، زره گران قیمت عمرو را از تنش بیرون نیاورده بود.
(د) آن حضرت، تمام همت خود را برای کشتن عمرو به کار نبسته بود.

۳۰- کدام صحابی بود که به دستور پیامبر(ص) در لشکر دشمن، نفاق افکنی کرد؟

- (الف) حذیفه یمانی
(ب) نعیم بن مسعود
(ج) زید بن ثابت
(د) ابوذر غفاری

۳۱- طبق روایت نبوی(ص)، بهترین اعمال و پاکیزه ترین کارها - حتی بهتر از جهاد و شهادت در راه خدا - کدام است؟

- (الف) خدا را بسیار یاد کردن
(ب) نماز زیاد به جا آوردن
(ج) ادای واجبات مالی
(د) دستگیری از دیگران

۳۲- حدیث «بَرَزَ الْإِيمَانُ كُلَّهُ إِلَى الشِّرْكِ كُلِّهِ» در کدام واقعه وارد شده است؟

- (الف) رویارویی دو لشکر در جنگ بدر
(ب) رویارویی دو لشکر در جنگ خندق
(ج) کارزار امیرالمومنین(ع) با عمرو بن عبدود
(د) کارزار امیرالمومنین(ع) با بزرگان قریش در جنگ احد

۳۳- پس از پایان جنگ احزاب و شکست مشرکان، پیامبر اکرم(ص) به دستور خدای متعال به سوی کدام گروه حرکت کردند و با آنها جنگیدند؟

- (الف) بنی تمیم
(ب) بنی نضیر
(ج) بنی قینقاع
(د) بنی قریظه

۳۴- سرزمینی که طبق آیات قرآن، مسلمانان پس از جنگ با بنی قریظه به دست آوردند و «ارث» معرفی شده، با کدام گزینه تناسب بیشتری دارد؟

- (الف) روم و ایران
(ب) مکه
(ج) خیبر
(د) تمام سرزمین های در اختیار مسلمانان از آن روز تا قیامت

۳۵- تقدیم و تأخیر کلمه «فَرِيقًا» در عبارت «فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا» بر کدام موضوع دلالت دارد؟

- (الف) تکیه بر اشخاص در اسر
(ب) کنار هم قرار گرفتن قتل و اسر
(ج) تکیه بر الزام همراهی قتل و اسر
(د) برتری قتل بر اسر

۳۶- «سَرَّاح» در اصل از چه ماده ای و به چه معنایی است؟

- (الف) ساح به معنای هدیه متناسب
(ب) سَرَح به معنای گیاه و درخت دارای برگ و میوه
(ج) ساح به معنای شانه زدن مو
(د) سَرَح به معنای راضی و خوشنود کردن

۳۷- تعبیر «رِزْقِ کریم» چه معنایی دارد؟

- (الف) دربردارنده تمام مواهب معنوی و مادی
(ب) روزی حلال
(ج) دربردارنده مواهب مورد پسند در دنیا
(د) دربردارنده نعمت های ماندگار

۳۸- آیه «وَإِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالْأَرْضَ الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا» کدام مفهوم را نشان می‌دهد؟

(الف) اعتقاد به آخرت سبب می‌شود که انسان کارهای درست انجام دهد.

(ب) باید انسان معتقد به خدا و پیامبر(ص)، آخرت را هم بپذیرد.

(ج) تنها اظهار علاقه به خدا و آخرت و پیامبر(ص) کافی نیست بلکه هماهنگی برنامه عملی با آن نیز ضروری است.

(د) انسان درستکار، به خدای یگانه معتقد است و پیامبر(ص) نیز چنین است.

۳۹- اصولاً سلسله مراتب اشخاص و تفاوتشان بر اثر موقعیت اجتماعی و اسوه بودن، چه چیزی را ایجاد می‌کند؟

(الف) نسبت پاداش‌ها برقرار ولی کیفرها یکسان باشند.

(ب) بخشش‌های گسترده وجود داشته باشد.

(ج) همه به مساوات مواخذه شوند.

(د) پاداش و کیفر الهی به همین نسبت باشد.

۴۰- تعبیر «الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ» در عبارت «فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا» بیان گویا و رسایی برای کدام موضوع است؟

(الف) بیماری‌های روحی و جسمی را می‌توان با گفتار پسندیده درمان نمود.

(ب) منافقان در استفاده از گزینه جنسی دچار عدم تعادل هستند.

(ج) گزینه جنسی در حد تعادل و مشروع، عین سلامت است.

(د) برخی انسانها می‌توانند خود را از مریضی معنوی به سرعت نجات بخشند.

۴۱- واژه‌های «قَرْنٌ» و «تَبَرَّجْنَ» به ترتیب از چه ماده‌هایی هستند؟

(الف) وقار یا قرار - برج (ب) قرار - برج یا ترج (ج) وقور یا قرور - برج (د) قریر - برج یا ترج

۴۲- واژه دلالت کننده بر حصر در آیه تطهیر چیست و فعل «يُرِيدُ» اشاره به کدام موضوع است؟

(الف) إِنَّمَا - جبر در عالم (ب) يُرِيدُ - اراده تشریعی پروردگار

(ج) يُرِيدُ - اراده‌های تکوینی و تشریعی خدا (د) إِنَّمَا - اراده تکوینی پروردگار

۴۳- تفسیر نزدیکتر درباره «عَايَتِ اللَّهِ» و «الْحِكْمَةِ» در آیه «وَأَذْكُرَنَّ مَا يُثْلَى فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ عَايَتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ» کدام است؟

(الف) هر دو قرآن است اما اولی جنبه عمومیت و دومی جنبه خصوصی را بازگو می‌کند.

(ب) هر دو قرآن است اما اولی جنبه اعجاز و دومی محتوای عمیق را بازگو می‌کند.

(ج) اولی آیات قرآن و دومی سنت و سخنان پیامبر(ص) است.

(د) اولی سنت و سخنان پیامبر(ص) و دومی آیات قرآن است.

۴۴- هدف از این که پیامبر(ص)، اهل بیت را زیر کساء جمع کردند، چه بوده است؟

(الف) برای نام‌گذاری خاص ایشان به اصحاب کساء (ب) برای اولویت دادن ایشان

(ج) برای توجه به ایشان (د) برای مشخص کردن کامل ایشان

۴۵- بنا بر روایات، حداقل مدتی که پیامبر(ص)، اهل بیت(ع) را به عنوان «أهل البيت» صدا زدند، چه میزان بوده است؟

(الف) شش ماه (ب) هشت ماه (ج) سه ماه (د) یک سال

۴۶- اراده تشریعی و اراده تکوینی به ترتیب، به چه چیزی تعلق می‌گیرد؟

(الف) هر دو افعال ما (ب) افعال خدا و ما (ج) هر دو افعال خدا (د) افعال ما و خدا

۴۷- طبق نقل، آیه «إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ...» بعد از کدام واقعه نازل شد؟

(الف) جنگ بدر (ب) شعب ابی طالب (ج) درگذشت جعفر (د) بازگشت جعفر و همسرش از حبشه

۴۸- واژه «قنوت» به چه معنا آمده است؟

(الف) اطاعت توأم با خضوع و ایمان (ب) اطاعت کامل (ج) اطاعت اشخاص از بزرگترانشان (د) اطاعت انسان از انسانی دیگر

۴۹- کدام مورد، جزء سه موردی نیست که اگر انسان از شر آن در امان بماند، از بسیاری از آفات اخلاقی در امان است؟

(الف) شکم (ب) زبان (ج) چشم (د) شهوت جنسی

۵۰- ماضی بودن فعل «أَعَدَّ» در عبارت «أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا» بیانگر چیست؟

(الف) قطعی بودن پاداش و یا آماده بودن بهشت از هم اکنون برای مؤمنان (ب) دائمی بودن پاداش و اجر مؤمنان

(ج) پاداش همیشه وجود دارد ولی در قبل بیشتر است. (د) پاداش الهی برای پیشینیان هم بوده است.